

РОЗДІЛ ІІІ. АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО

УДК 34.08 316.343.656 3.082.6

МОТИВАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИСЯГИ

Коломоєць Т.О., д.ю.н., професор, заслужений юрист України,
Шевченко М.В., студент магістратури

*Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна
t_deputy@ukr.net, princeps_ms@outlook.com*

Стаття присвячена дослідженню використання присяги для мотивації державного службовця. Обґрунтована можливість впливати на свідомість державного службовця за допомогою присяги. Наведена низка вимог, яким має відповідати присяга для того, щоб її мотиваційний потенціал реалізовувався. Перевірено нинішній текст присяги державного службовця на відповідність зазначеним вимогам. Запропоновано новий текст присяги державного службовця, який відповідає зазначеним вимогам.

Ключові слова: присяга державного службовця, закономірності поведінки людини, мотивація державного службовця.

МОТИВАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО СЛУЖАЩЕГО С ПОМОЩЬЮ ПРИСЯГИ

Коломоєц Т.А., Шевченко М.В.

*Запорожский национальный университет, ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина
t_deputy@ukr.net, princeps_ms@outlook.com*

Статья посвящена исследованию использования присяги для мотивации государственного служащего. Обоснована возможность влиять на сознание государственного служащего с помощью присяги. Приведен ряд требований, которым должна соответствовать присяга для того, чтобы ее мотивационный потенциал реализовывался. Проверен нынешний текст присяги государственного служащего на соответствие указанным требованиям. Предложен новый текст присяги государственного служащего, который соответствует указанным требованиям.

Ключевые слова: присяга государственного служащего, закономерности поведения человека, мотивация государственного служащего.

MOTIVATION OF THE CIVIL SERVANT BY THE OATH

Kolomoets T., Shevchenko M.

*Zaporizhzhya national university, Zhukovsky str., 66, Zaporizhzhya, Ukraine
t_deputy@ukr.net, princeps_ms@outlook.com*

The article studies ways to use the oath to motivate civil servant.

The possibility to influence the consciousness of public servant by the oath is substantiated. Motivational potential of the oath is based on the following its properties. First, every citizen appointed on position of public service for the first time takes the oath. Second, He must proclaim its text, therefore it is inevitable to get acquainted with its content. Second, the oath is a kind of ritual. During the ritual a person has a high sensitivity to external informational influences. Third, public oath forces a person to act coherently. Psychologists say, that when a person takes a position, obvious to all, appears the desire to adhere to this position, to look like a coherent person.

Number of requirements that must be met by the oath so that to its motivational potential may be realized is shown. The text of the oath of a public servant must: 1) bypass private issues of public servant's life interference in which is not connected with the status of civil servant; 2) be written in compliance with the rule "one sentence - one thought" and order "actor – action – object"; 3) include words with a particular semantic content and positive meaning, describe in detail the requirements for civil servants; 4) meet the notions of common sense and equity; 5) contain admonishments, implementation of which are useful for society and for every civil servant. Also appointed as public servant for the first time must write text of the oath on a special form, and then proclaim it.

The compliance of the current text of the oath of civil servant with the specified requirements is verified. The current text of the oath of civil servant reads as follows: "In awareness of my lofty responsibility, I do solemnly swear to be a loyal servant of the Ukrainian people, strictly abide by the Constitution and [other] laws of Ukraine, implement every one of them, strengthen their authority, protect the rights, freedoms, and lawful interests of every citizen, be worthy of my noble position as a civil servant, and carry out my duty with utmost diligence". The current oath of civil servant is not structured the best way and detached from citizens who take an oath. It bears no semantic load. It does not generate any image in the mind. It is based on abstract statements that cannot be interpreted unambiguously. It does not contain exact requirements for civil servants.

A new text of the oath of civil servant is suggested. It reads as follows: "I, (proper name and last name), swear to serve the Ukrainian people. Within my powers I will meet its needs for state services. I will raise the prestige of the civil service, doing by best, performing the duties entrusted to me. I will constantly improve my skills and techniques. I will meet with the people according to schedule, quickly and efficiently handle their applications. I will exercise lawful orders of my chiefs precisely and promptly. I will cooperate with colleagues mutually beneficial. I will keep classified information is secret". This text reflects only admonishments, compliance with which is necessary for the best execution by the civil servant of his duties. It is precise and clear. The text formulated in the first person, focused on the best result. These standards of conduct are fair and compliance with them is beneficial both for society and for civil servant.

Key words: oath of a public servant, a person's behavior patterns, motivation of the civil servant.

Кабінет Міністрів України схвалив Стратегію реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року [1]. Серед іншого, у ній порушено питання про ефективність системи управління людськими ресурсами на державній службі.

Присяга державного службовця може використовуватись для того, щоб чинити ціннісно-мотиваційний вплив на державних службовців. Це є частиною системи управління людськими ресурсами на державній службі.

З огляду на вищевказане дослідження використання присяги державного службовця для ціннісно-мотиваційного впливу на нього є актуальним.

Окремі аспекти використання присяги державного службовця висвітлено в працях В.В. Кривенка, А.В. Маляренка, Н.Г. Русакової, М.І. Цуркана. Разом із тим ми не виявили жодного дослідження використання присяги для мотивації державного службовця, яке спирається на напрацювання психологів. Отже, метою статті є визначення способів найбільш ефективного використання присяги державного службовця для мотивації державного службовця.

Державно-службові відносини громадянина України, який вступає на державну службу вперше, розпочинаються з моменту публічного складення присяги державного службовця (ч.3 ст.21 Закону України «Про державну службу» (далі – Закон № 889-VIII)) [2]. Текст присяги є таким: «Усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити Українському народові, дотримуватись Конституції та законів України, втілювати їх у життя, поважати та охороняти права, свободи і законні інтереси людини і громадянина, честь держави, з гідністю нести високе звання державного службовця та сумлінно виконувати свої обов'язки» (ч.1 ст.36 Закону № 889-VIII) [2].

Особа, призначена на посаду державної служби вперше, виголошує присягу державного службовця в присутності державних службовців структурного підрозділу, на посаду в якому її призначено, представників служби управління персоналом відповідного державного органу, підписує текст цієї присяги й зазначає дату її складення (ч.2 ст.36 Закону № 889-VIII) [2].

Однак з огляду на нинішній текст присяги державного службовця та порядок її складення маємо констатувати, що її потенціал щодо мотивації державного службовця належним чином не використовується.

а) Мотиваційний потенціал присяги державного службовця

Мотиваційний потенціал присяги державного службовця ґрунтується на таких її властивостях.

По-перше, кожен громадянин, який уперше вступає на державну службу, складає присягу державного службовця. Він має виголосити її зміст, через що він неминуче ознайомиться з ним.

По-друге, складання присяги державного службовця є ритуалом. Як зазначає Є. Галкіна, виявлено, що під час ритуалу людина має підвищену чутливість до інформаційних впливів ззовні [3, с. 55].

По-третє, прилюдне складання присяги державного службовця спонукає його діяти послідовно. Р. Чалдіні стверджує, що коли людина займає позицію, очевидну для всіх, у неї виникає прагнення дотримуватись цієї позиції, щоб виглядати людиною послідовною [4, с. 86]. Також уважається, що тактика прилюдного взяття обов'язку є особливо ефективною, якщо вона застосовується щодо людей, які мають високий рівень самосвідомості [4, с. 88]. Професор права Київського університету О.Ф. Кістяківський переконував, що він не має морального права порушувати присягу й зобов'язаний служити «не лише за страх, а й за совість» [5].

Однак безспірним є те, що складання присяги державного службовця не тягне за собою «перепрограмування» громадянина. Інакше кажучи, не можна розраховувати на стійкий і тривалий психологічний ефект присяги державного службовця, якщо її дія не підкріплена іншими факторами.

На переконання Е. Шейна, організаційні цінності можуть знайти відображення у формальних документах, але в такому випадку вони можуть являти собою лише набір проголошуваних цінностей, які зовсім не обов'язково утворюватимуть цільну ідеологію. Справжню сутність ідеології можна визначити, коли ці цінності підтверджуються історією організації та підкріплені основоположними уявленнями [6, с. 96]. Отже, якщо ідеологія організації завжди користувалась повагою членів організації й працює на користь кожного з них, вона впливає на їхню поведінку. Ідеться про перший фактор, який підсилює дію присяги державного службовця, – підтвердження історією функціонування державної служби та підкріпленість основоположними уявленнями.

Другим фактором є постійне спонукування державного службовця до дотримання стандартів поведінки державного службовця.

Доречною в цьому зв'язку є думка Д. Маккелланда про те, що якщо студент стверджує, що він збирається добре вчитись у найближчий час, то, скоріше за все, так і буде. Якщо ж заява про намір «активно гризти граніт науки» стосується навчального року, то до слів студента варто поставитись зі здоровим скептицизмом, адже невідомо, які спокуси зустрінуться на шляху молодій людині, чи будуть цікавими програми навчання тощо [7, с. 37]. Отже, заява людини про намір дотримуватись відображених у присязі стандартів поведінки може забезпечити вірність цим ідеалам протягом невеликого проміжку часу. Інакше кажучи, присяга може бути своєрідним первинним імпульсом. Однак для стійкого й довготривалого ефекту одного прилюдного виголошення намірів недостатньо.

Мотив залишатись послідовним у дотриманні взятих на себе зобов'язань зберігати вірність цінностям, відображеним у присязі державного службовця, має супроводжуватись декількома іншими факторами. Серед них, зокрема, престиж державної служби, справедлива оплата праці, конструктивні стосунки з керівним складом, сприятливий психологічний клімат.

Далі ми розглянемо вимоги, за умови дотримання яких присяга державного службовця є дієвим засобом мотивації державних службовців.

б) Вимоги до присяги державного службовця

1. Питання приватного життя державного службовця.

Присяга державного службовця може нав'язувати установки, які пов'язані з державною службою. Вона має бути далекою від питань, які лежать у площині приватного життя людини, зокрема віри та політичних уподобань.

Зазначена думка ґрунтується на положеннях статей 15, 34 і 35 Конституції України, за якими суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної й ідеологічної багатоманітності, а кожному гарантується свобода думки, світогляду та віросповідання [8].

Так, не можна зобов'язати громадянина скласти присягу державного службовця на Євангелії. Цієї точки зору дотримується ЄСПЛ, обґрунтовуючи її тим, що органи влади не мають права втручатись у цю частину індивідуальної свідомості та просувати релігійні переконання або примушувати розкривати свої переконання з духовних питань. Вимога скласти присягу на Євангелії є рівнозначною вимозі присягнути на вірність конкретній релігії, що не є сумісним зі свободою світогляду й віросповідання («Бускаріні та інші проти Сан-Маріно», заява № 24645/94, п.39) [9]. Також вважаємо недопустимим включати до присяги звернення до об'єкта поклоніння (наприклад, шляхом виголошення слів «Нехай допоможе мені Бог»), навіть якщо воно вважатиметься добровільним. Відмовляючись від виголошення подібних слів, громадянин розкриває свої релігійні переконання («Сінан Ісік проти Туреччини», заява № 21924/05, п.51) [10].

Аналогічним підходом необхідно керуватись, обмірковуючи доповнення присяги державного службовця словами про привілейоване становище української нації, зневажання комуністичних поглядів тощо.

2. Зрозумілість присяги державного службовця.

Очевидним є те, що людина правильно сприйме текст присяги державного службовця, якщо він викладений конкретно і зрозуміло.

За результатами опитування групи працівників органів внутрішніх справ про причини порушення присяги Н.Г. Русакова з'ясувала, що 34,4% опитаних причиною порушення присяги вважають недостатньо чітко розуміння моральних норм, які містить присяга [3, с. 150]. Отже, на нашу думку, доцільно видалити з присяги державного службовця слова з неконкретним змістовим наповненням, замінивши їх якнайбільш точними формулюваннями.

Для полегшення сприйняття й запам'ятовування тексту присяги державного службовця його необхідно викладати, дотримуючись правила «одне речення – одна думка» та послідовності «діюча особа – дія – об'єкт» [11, с. 35, 37].

3. Присяга державного службовця й позитивне твердження (афірмація).

Постає питання про те, як саме сформулювати текст присяги державного службовця, щоб вона чинила найбільш сильний вплив на нього.

Психологи розробили теорію позитивних тверджень. Уважається, що, неодноразово повторюючи те чи інше твердження про спосіб мислення або дій, людина змінює свою свідомість і підсвідомість, утверджуючи в них бажану модель поведінки [12].

Як нам видається, схожість призначення присяги державного службовця та позитивних тверджень дає змогу запозичити деякі правила розробки позитивних тверджень для формулювання психологічно ефективного тексту присяги державного службовця. Наведемо зазначені правила, як їх виклав Р. Ентоні [12]:

1. Афірмація має бути особистою. Позитивне твердження має бути сформульовано від першої особи.
2. Афірмація має бути зосереджена на найкращому результаті. Намагайтеся описати в афірмації найсприятливіший результат, який тільки можете собі уявити. Важливо, щоб результат здавався реалістичним. Не можна перебільшувати або применшувати.
3. Афірмація має бути позитивною. Через буквальність сприйняття інформації мозком під час складання афірмації варто уникати заперечень і слів з негативним значенням.

4. В афірмації має йтися про те, чого ви хочете, а не про те, чого ви не хочете. Має підкреслюватись факт набуття, а не втрати. Не кажіть про те, чого ви намагаєтесь уникнути або від чого позбавитись. Мова має йти про те, до чого ви прагнете.
5. Необхідно точно формулювати свої бажання. Афірмація має викликати чіткий уявний образ бажаного. Програмуючи підсвідомість, не потрібно використовувати слів на зразок «процвітання». Вона не розуміє подібних понять, оскільки вони є неконкретними.

4. Згода щодо справедливості й корисності проголошеної ідеології.

Державний службовець має бути переконаним у тому, що установки присяги є справедливими, а з їх дотримання виносить користь суспільство та сам державний службовець. Щодо цього Е. Шейн зазначив, що основна місія, цілі, засоби, що використовуються для їх досягнення, мають підкріплюватись консенсусом [6, с. 78].

5. Письмовий виклад присяги державного службовця.

Не можна залишати поза увагою пропозицію Н.Г. Русакової розширити використання письмової форми присяги державного службовця [3, с. 191]. М. Дойч і Г. Джерард дослідили зв'язок між публічно взятими на себе зобов'язаннями та послідовністю дій. Вони з'ясували, що люди, які публічно заявили про свої позиції й записали їх, найбільш рішуче відмовлялись змінювати думку [4, с. 87]. Написаний власною рукою документ змушує людину змінювати свої переконання та уявлення про самого себе відповідно до того, що він, без усіякого сумніву, вчинив. Усну заяву можна забути [4, с. 83]. Зважаючи на це, видається правильним зобов'язати громадян, які вперше вступають на державну службу, виконувати текст присяги державного службовця письмово, після чого його виголошувати.

6. Висновки.

Отже, текст присяги державного службовця має:

- 1) оминати питання приватного життя людини, якщо втручання в них не пов'язано зі статусом державного службовця;
- 2) бути викладеним із дотриманням правила «одне речення – одна думка» та послідовності «діюча особа – дія – об'єкт»;
- 3) містити слова з конкретним змістовим наповненням і позитивним значенням, докладно описувати вимоги до державних службовців (цінності, які вони мають утілювати в життя; установки, яких мають дотримуватись);
- 4) відповідати уявленням про здоровий глузд і справедливість, включати установки, реалізація яких видаватиметься корисною як для суспільства, так і для кожного державного службовця.

Крім того, людина, призначена на посаду державної служби вперше, має виконати текст присяги на спеціальному бланку, після чого виголосити його.

в) Відповідність нинішнього тексту присяги державного службовця зазначеним вимогам

Уважаємо на необхідне встановити відповідність нинішнього тексту присяги державного службовця вищезазначеним вимогам. Чинна редакція є такою: «Усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити Українському народові, дотримуватись Конституції та законів України, втілювати їх у життя, поважати та охороняти права, свободи і законні інтереси людини і громадянина, честь держави, з гідністю нести високе звання державного службовця та сумлінно виконувати свої обов'язки» [2].

Проаналізувавши нинішній текст присяги державного службовця, ми дійшли висновку, що він не відповідає деяким із вищезазначених вимог.

По-перше, нинішній текст присяги державного службовця структурований не найкращим чином і відірваний від громадянина, який складає присягу.

Тоді як найкраще сприйняття забезпечує формат «одне речення – одна думка», він складається з одного речення, в якому втілено декілька думок.

Уважаємо очевидним, що, розбивши текст присяги на декілька речень, ми забезпечимо більш ретельне осмислення кожного висловлювання. Водночас речення мають починатись із займенника «я», за допомогою якого зміцнюється зв'язок між людиною та зобов'язаннями, які вона бере на себе.

По-друге, нинішній текст присяги державного службовця не несе жодного змістового навантаження, не породжує жоден образ у свідомості. Він ґрунтується на абстрактних висловлюваннях, які неможливо витлумачити однозначно.

По-третє, нинішній текст присяги державного службовця не містить конкретних вимог до державних службовців (цінностей, які вони мають утілювати в життя; установок, яких мають дотримуватись).

Виходячи з наведеного, можемо констатувати, що нинішній текст присяги державного службовця важко сприймати й розуміти. Через це мотиваційний вплив на державного службовця є незначним. Отже, текст присяги необхідно наповнити змістом, який відповідає вищенаведеним вимогам.

г) Текст присяги державного службовця, який ми пропонуємо

Розробляючи новий текст присяги, ми виходили з того, що присяга має відображати призначення державної служби та основні стандарти поведінки державних службовців.

Ми пропонуємо замінити нинішній текст присяги державного службовця таким: «Я, (ім'я власне та прізвище), присягаю служити Українському народу. У межах своїх повноважень я буду задовольняти його потреби в послугах держави. Я буду підвищувати престиж державної служби, виконуючи покладені на мене обов'язки якнайкраще. Я буду постійно вдосконалювати свої професійні навички та методи роботи. Я буду приймати людей згідно з розпорядком, швидко та якісно опрацьовувати їхні звернення. Я точно і своєчасно виконуватиму законні накази керівників, взаємовигідно співпрацюватиму з товаришами по службі. Я зберігатиму інформацію з обмеженим доступом».

Цей текст відображає лише ті установки, дотримання яких є необхідним для якнайкращого виконання державним службовцем його службових обов'язків. Він є конкретним і зрозумілим. Він легко сприймається. Текст сформульований від першої особи, зосереджений на найкращому результаті. Ідеться лише про позитивне. Поза сумнівом, ці стандарти поведінки є справедливими, а їх дотримання є корисним як для суспільства, так і для кожного державного службовця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стратегія реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 227-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/227-2015-%D1%80>.
2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
3. Русакова Н. Присяга как общеправовой феномен: дисс. на соиск. уч. степени канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве» / Н. Русакова. – Нижний Новгород. – 2008. – 220 с.
4. Чалдини Р. Психология влияния / Р. Чалдини – СПб.: Питер. – 2001. – 288 с.

5. Шандра В. Формула присяги в историческом измерении [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.day.kiev.ua/ru/article/istoriya-i-ya/gosudar-i-gosudarstvo-odno>.
6. Шейн Э. Организационная культура и лидерство / Э. Шейн. – СПб.: Питер. – 2002 – 336 с.
7. Макклелланд Д. Мотивация человека / Д. Макклелланд – СПб.: Питер. – 2007. – 672 с.
8. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
9. *Buscarini and others v. San Marino* [GC], no. 24645/94, 18 February 1999, ECHR 1999-I [Electronic resource]. – Access mode: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58915>.
10. *Sinan Işık v. Turkey*, no. 21924/05, 2 February 2010, ECHR 2010 [Electronic resource]. – Access mode: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-97087/>.
11. Wydick R. *Plain English for Lawyers* (5th ed.) / R. Wydick. – Durham: Carolina Academic Press. – 2005. – 139 p.
12. Энтони Р. Хватит думать! Действуй! [Электронный ресурс] / Р. Энтони. – Режим доступа: http://royallib.com/book/entoni_robert/hvatit_dumat_deystvuy.html.
13. Василевська Т. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів: навч.-метод. матеріали / Т. Василевська. – К.: НАДУ. – 2013. – 76 с.

REFERENCES

1. “The strategy of reforming of the civil service in Ukraine for the period till 2017”: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 227-p of 18 March 2015, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/227-2015-%D1%80> (access 20 March 2016).
2. “On Civil Service”: Law of Ukraine № 889-VIII of 10 December 2015, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (access 20 March 2016).
3. Rusakova, N.G. (2008), “Oath as a general legal phenomenon”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.01, Nizhny Novgorod Academy of the Ministry of Internal Affairs, Nizhny Novgorod, Russia.
4. Cialdini, R. (2009), *Psykholohia vliania* [The Psychology of Persuasion], Piter, St. Petersburg, Russia.
5. Shandra, V. (2007) “The formula of the oath in the historical dimension”, available at: <http://www.day.kiev.ua/ru/article/istoriya-i-ya/gosudar-i-gosudarstvo-odno> (access 20 March 2016).
6. Schein, E. (2002) *Orhanizatsionnaia kultura i liderstvo* [Organizational Culture and Leadership], Piter, St. Petersburg, Russia.
7. McClelland, D. (2007) *Motivatsia chevoveka* [Human Motivation], Piter, St. Petersburg, Russia.
8. “The Constitution of Ukraine”: Law of Ukraine № 254к/96-ВР of 28 June 1996, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (access 20 March 2016).
9. “*Buscarini and others v*”, San Marino [GC], no. 24645/94, 18 February 1999, ECHR 1999-I, available at: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58915> (access 20 March 2016).
10. *Sinan Işık v. Turkey*, no. 21924/05, 2 February 2010, ECHR 2010, available at: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-97087/> (access 20 March 2016).
11. Wydick, R. (2005) *Plain English for Lawyers* (5th ed.), Durham, Carolina Academic Press.

12. Anthony, R. (2012) *Khvatit dumat! Dieistvui!* [Stop thinking! Act!], available at: http://royallib.com/book/entoni_robert/hvatit_dumat_deystvuy.html (access 20 March 2016).
13. Vasylevska, T.E. (2013), *Etyka derzavnykh sluzhbovtiv i zapobigannia konfliktu interesiv* [Ethics of civil servants and preventing conflict of interests], National Agency of Ukraine on Civil Service, Kiev, Ukraine.

УДК 349.4: 630.64: 342

СУТНІСТЬ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Курило В.І., д.ю.н., професор
Арутюнян Д.А., здобувач

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
вул. Генерала Родімцева, 19, Київ, Україна
volodymyr.kurylo@gmail.com*

У статті з'ясована сучасна сутність і визначені основні елементи змісту поняття «державний контроль у сфері ведення лісового господарства України» в адміністративно-правовому аспекті. На основі аналізу даних наукової літератури, сучасних концепцій розвитку лісового господарства автор встановлює передумови запровадження в законодавство спеціального поняття «державний контроль у сфері ведення лісового господарства України», а також визначає його сутність, зміст, предмет, об'єкти, суб'єкти та дефініцію. Запропоновані зміни та доповнення до норм законодавства у сфері лісових відносин, що дасть можливість пов'язати предмет, об'єкт і компетенцію суб'єктів державного контролю у сфері ведення лісового господарства з кінцевими стратегічними екологічними, економічними, соціальними, правовими цілями всієї системи організації ведення лісового господарства та вибудувати більш чітку функціональну й організаційну структуру управління.

Ключові слова: державний контроль, ліс, організація, ведення лісового господарства, адміністративно-правове регулювання.

СУЩНОСТЬ И СОДЕРЖАНИЕ ПОНЯТИЯ «ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОНТРОЛЬ В СФЕРЕ ВЕДЕНИЯ ЛЕСНОГО ХОЗЯЙСТВА УКРАИНЫ»: АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Курыло В.И., Арутюнян Д.А.

*Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины,
ул. Генерала Родимцева, 19, Киев, Украина
volodymyr.kurylo@gmail.com*

В статье выяснена современная сущность и определены основные элементы содержания понятия «государственный контроль в сфере ведения лесного хозяйства Украины» в административно-правовом аспекте. На основе анализа данных научной литературы, современных концепций развития лесного хозяйства автором установлены предпосылки внедрения в законодательство специального понятия «государственный контроль в сфере ведения лесного хозяйства Украины», а также определены его сущность, содержание, предмет, объекты, субъекты и дефиниция. Предложены изменения и дополнения к нормам законодательства в сфере лесных отношений, которые позволят связать предмет, объект и компетенцию субъектов государственного контроля в сфере ведения лесного хозяйства с конечными стратегическими экологическими, экономическими, социальными, правовыми целями всей системы организации ведения лесного хозяйства и выстроить более четкую функциональную и организационную структуру управления.

Ключевые слова: государственный контроль, лес, организация, ведение лесного хозяйства, административно-правовое регулирование.